

ЕВРОПЕЙСКИ ПАРЛАМЕНТ

2009 - 2014

Комисия по култура и образование

2012/0022(APP)

26.4.2013

СТАНОВИЩЕ

на комисията по култура и образование

на вниманието на комисията по правни въпроси

относно предложението за регламент на Съвета относно устав на европейската фондация (ЕФ)
(COM(2012)0035 – 2012/0022(APP))

Докладчик по становище: Надя Хирш

PA_NonLeg_Interim

ПРЕДЛОЖЕНИЯ

Комисията по култура и образование приканва комисията по правни въпроси, която е водеща, да включи в доклада си следните предложения:

- като взе предвид декларацията на Европейския парламент от 10 март 2011 г. относно създаването на европейски устав за взаимоспомагателните дружества, сдруженията и фондациите,
  - като взе предвид проучването за осъществимост на Института за сравнително и международно частно право „Макс Планк“ и Университета в Хайделберг относно въвеждането на устав на европейската фондация (2008 г.),
  - като взе предвид предложението на Комисията за регламент на Съвета относно устав на европейската фондация (ЕФ),
  - като взе предвид оценката на въздействието на Комисията, придружаваща предложението ѝ за регламент на Съвета относно устава на европейската фондация (ЕФ),
  - като взе предвид решенията на Съда на Европейския съюз по делата C-386/04, *Centro di Musicologia Walter Stauffer* срещу *Finanzamt München für Körperschaften*¹, C-318/07, *Hein Persche* срещу *Finanzamt Lüdenscheid*², и C-25/10, *Missionswerk Werner Heukelbach eV* срещу *Белгийската държава*³,
  - като взе предвид Директива 2004/38/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 година относно правото на граждани на Съюза и на членове на техните семейства да се движат и да пребивават свободно на територията на държавите членки (Европейско гражданство),
- А. като има предвид, че в Съюза съществуват повече от 110 000 фондации с общественополезна цел, чиито активи общо възлизат на около 350 милиарда евро, общите разходи – на около 83 милиарда евро, и които осигуряват работни места за около 750 000–1 000 000 европейски граждани;
- Б. като има предвид обаче, че част от служителите на фондациите са доброволци, които не получават заплащане за своето време;
- В. като има предвид, че съществуването и дейността на фондации, осъществяващи дейност в Съюза в името на общественото благо, са от решаващо значение в областите на образованието, обучението, научните изследвания, социалните въпроси и здравето, историческата памет и помирението между народите, опазването на околната среда, младежта и спорта, изкуството и културата, и много от проектите им оказват въздействие далеч отвъд националните граници;

¹ сборник на съдебната практика 2006 г., страница I-8203.

² сборник на съдебната практика 2009 г., страница I-359.

³ сборник на съдебната практика 2011 г., страница I-497.

- Г. като има предвид, че на територията на Съюза съществуват повече от 50 различни закона в областта на гражданското и данъчното право, приложими спрямо фондациите, както и многобройни сложни административни процедури, които според оценките пораждат разходи за консултации в размер на 100 млн. евро годишно – пари, които по този начин престават да са на разположение за общественополезни цели;
- Д. като има предвид, че правни, данъчни и административни пречки, които водят до скъпи и изискващи много време процедури, както и липсата на правни инструменти, имат като последица това, че фондациите отказват или срещат трудности при започването или развиването на дейности в друга държава членка;
- Е. като има предвид, че във времена на ограничени национални бюджети, по-специално за културни и артистични дейности, образование и спорт, финансовата и социалната ангажираност на фондациите е от решаващо значение, макар и те да могат само да допълват, но не и да заместват, държавната дейност за преследване на общественополезни цели;
- Ж. като има предвид, че по отношение на данъчното третиране не се предлага хармонизиране на данъчното законодателство, а прилагане на правилото за недискриминация, по силата на което европейските фондации и техните дарители автоматично и по принцип подлежат на същите данъчни разпоредби и облекчения, които се прилагат за националните организации с общественополезна цел;
- З. като има предвид, че въвеждането на общ устав на европейската фондация би могло значително да улесни за фондациите обединяването и трансфера на ресурси, знания, дарения, както и осъществяването на дейност в целия ЕС;

Препоръки

1. приветства факта, че в рамките на ирландското председателство отново беше даден тласък на преговорите в Съвета относно изготвянето на устав на европейската фондация;
2. насърчава държавите членки да използват инерцията, за да работят за бързо и всеобхватно въвеждане на устава, с всички гаранции за прозрачност, така че да могат да бъдат премахнати бариерите пред трансграничната дейност на фондациите и да се създадат нови фондации, които да отговорят на потребностите на живеещите в ЕС или да работят за общественото благо или в подкрепа на интересите на обществото; подчертава, че създаването на устава би допринесло за осъществяването на истинско гражданство на ЕС и би проправило пътя за устав на европейската организация;
3. подчертава, че ЕФ следва да допринесе за развитието на истинска европейска култура и идентичност;
4. посочва, че макар и правната форма на ЕФ да бъде нова, предложението предвижда тя да се прилага чрез вече съществуващи в държавите членки структури;

5. припомня предложенията в доклада за 2011 г. относно Европейската година на доброволческата дейност и призовава Комисията по-конкретно да разгледа тези предложения;
6. приветства факта, че уставът определя минимални стандарти по отношение на прозрачността, отчетността, надзора и усвояването на средства, които от своя страна могат да послужат на гражданите и на дарителите като своеобразен етикет за качество и по този начин да осигурят доверие в ЕФ и да насърчат развитието на техните дейности в ЕС в полза на всички граждани;
7. подчертава потенциала на фондациите да осигурят работни места за младите хора, сред които безработицата достига тревожни равнища;
8. изтъква, че за да се подкрепи доверието в ЕФ, основни критерии трябва да бъдат устойчивостта, сериозността и жизнеспособността на фондациите, както и ефективността на надзора върху тях, и в тази връзка предлага:
  - минималният капитал от 25 000 евро да се запази през целия жизнен цикъл на фондацията;
  - прагът за фондации, за които има задължение за одит на годишните им счетоводни отчети, следва да вземе предвид общия баланс, годишните приходи и броя на служителите на дадената фондация; за фондациите под този праг е достатъчна независима проверка на отчетите;
  - правилата за участие на служителите следва да не обхващат доброволците; уставът обаче следва да насърчава доброволческата дейност като ръководен принцип;
  - промени в устава на фондацията относно нейната същност следва да могат да се извършват само от управителния ѝ съвет;
  - да се предвиди по принцип съществуването на ЕФ във всяка държава членка да бъде за неопределено време и да се позволи ограничаване във времето, само ако то е надлежно обосновано и целта на фондацията по този начин би била напълно гарантирана;
  - с оглед избягване на конфликти на интереси в рамките на фондациите по отношение на независими от учредителя органи, т.е. такива, които не се намират в стопански, семейни или други връзки с него, следва да съществува разпоредба по смисъла на предложението на Комисията, но следва да се отчете фактът, че създаването на фондация може да се случва в семейна среда, при което високата степен на доверие между учредител и членове на комисията е предпоставка, за да знае учредителят, че целта на фондацията ще бъде гарантирана след смъртта му/й;
  - в името на ефективния надзор седалището и административното управление на ЕФ следва да се намират в същата държава членка, в която тя е учредена;

9. призовава в регламента да се предвиди, че държавата членка с финансова компетентност по отношение на фондацията носи отговорност за гарантирането, че тя на практика се управлява в строго съответствие със своя устав;
10. отбелязва, че възможността за сливане на съществуващи ЕФ все още не е установена;
11. категорично подчертава, че предлаганото данъчно третиране, което не включва хармонизиране на данъчното законодателство, ще даде възможност за балансирано третиране на европейските фондации в целия Съюз;
12. счита, че партньорството между европейските фондации може да означава, че те имат по-голям достъп до ресурси, включително европейски фондове, с оглед постигане на целта, за която са създадени;
13. подкрепя автоматично приложимо и недискриминиращо данъчно облагане, без проверка за съпоставимост, и призовава държавите членки да продължат с този подход, тъй като той е единственият начин да се оползотвори пълният потенциал на общия устав на фондациите.

ИЗЛОЖЕНИЕ НА МОТИВИТЕ

Фондациите играят важна роля в Европейския съюз. Те осъществяват дейност в ключови области като образованието, научните изследвания, социалните въпроси и здравето, опазването на околната среда, насърчаването на таланти, младежта и спорта, изкуството и културата. От своите печалби или получени дарения те инвестират големи суми за общественополезни цели, подкрепят специфични цели, инициират проекти или самостоятелно развиват дейност, напр. като мозъчни тръстове. Те представляват важен работодател в ЕС и съществуват благодарение на безплатната ангажираност на многобройни доброволци.

Все по-често фондациите разгръщат дейността си и зад граница, тъй като много малко от въпросите, които те разглеждат, се ограничават до отделни държави: изследвания в областта на здравеопазването, изменение на климата, граждански права, култура и насърчаване на киното и медиите са само някои от областите, в които фондациите работят в полза на обществото. Фондациите обаче, които искат да функционират в повече от една държава членка, или дарителите, желаещи да дадат средства за добри каузи извън своята държава, се натъкват на пречки. Не навсякъде концепцията за общественополезната цел се признава автоматично. Напротив, налице са сложни, изискващи много средства и време процедури по признаване и гражданско- и данъчноправни бариери, които могат да бъдат преодолени само с интензивни (правни или данъчни) консултации. Средствата, които се изразходват за всичко това, вече не са налични за общественополезни цели.

На 8 февруари 2012 г. Комисията представи предложение за изготвянето на устав на европейската фондация, чието предназначение е да отстрани съществуващите ограничения, да улесни трансграничната дейност на фондациите и да опрости прехвърлянето на дарения. Предвижда се новият устав да съществува наред с националните правила, а прилагането му и надзорът върху него да се гарантират чрез адаптиране на съществуващите структури. От европейската фондация ще се изисква да осъществява дейност в поне две държави членки и да разполага с активи в размер на най-малко 25 000 евро. Чрез въвеждането на минимални стандарти по отношение на прозрачността, отчетността, регистрацията, надзора и одита се цели ЕФ да се превърне в своеобразен етикет за качество за гражданите и дарителите. В данъчната сфера в бъдеще автоматично и без проверка за съпоставимост ще се прилагат принципите на трите решения на Съда на Европейския съюз във връзка с недискриминиращото данъчно облагане на чуждестранните фондации.

Докладчикът подкрепя предложението на Комисията и би искала да отправи ясен сигнал към държавите членки да приложат незабавно устава на европейската фондация. В тази връзка вниманието се насочва към значението на жизнеспособността и устойчивостта на ЕФ, както и на техния ефективен надзор, с оглед повишаване на репутацията и доверието в новия устав.

Докладчикът застъпва позицията, че становището и препоръките на комисията по култура и образование, в ролята ѝ на говорител на гражданите, следва да бъдат представени заедно с доклада на водещата комисия по правни въпроси. Тя подчертава

предимствата, които предлага създаването на устава за различните заинтересовани страни.

- За обществеността отстраняването на скъпоструващите бариери пред трансграничната дейност на фондациите ще освободи повече средства за реализация на общественополезни цели.
- За дарителите трансграничните дарения ще станат по-евтини и опростени от административна гледна точка. Дарителите могат да разглеждат ЕФ и като своеобразен етикет за качество.
- Фондациите ще се възползват от по-голямата правна сигурност, дължаща се на изчерпателен списък на взаимно признати от правните и данъчните органи общественополезни цели, както и от намаляването на административните и консултантските разходи, и по този начин ще могат по-ефективно да обединяват и прехвърлят ресурси и знания; с помощта на ЕФ като своеобразен етикет за качество ще могат да бъдат насърчавани повече трансгранични дейности и дарения.
- За държавите членки, въпреки натиска за намаляване на разходите, в бъдеще ще бъдат на разположение повече средства за ключови области като образование, научни изследвания, социални въпроси и здраве, култура и опазване на околната среда.

РЕЗУЛТАТ ОТ ОКОНЧАТЕЛНОТО ГЛАСУВАНЕ В КОМИСИЯ

Дата на приемане	23.4.2013 г.
Резултат от окончателното гласуване	+: 25 -: 0 0: 0
Членове, присъствали на окончателното гласуване	Zoltán Bagó, Lothar Bisky, Piotr Borys, Jean-Marie Cavada, Mary Honeyball, Petra Kammerevert, Morten Løkkegaard, Emma McClarkin, Emilio Menéndez del Valle, Marek Henryk Migalski, Katarína Neveďalová, Doris Pack, Chrysoula Paliadelí, Моника Панайотова, Gianni Pittella, Marie-Thérèse Sanchez-Schmid, Marietje Schaake, Marco Scurria, Hannu Takkula, László Tőkés, Helga Trüpel, Sabine Verheyen, Milan Zver
Заместник(ци), присъствал(и) на окончателното гласуване	Ivo Belet, Nadja Hirsch, Stephen Hughes, Seán Kelly